

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se pri-
mesec. Manuscripte nu se re-
trimite!

Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler
(Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois
Hernl, M. Dukes, A. Oppel, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. F. Gold-
berger, Anton Mezei, Eckstein Bernatz;
în Frankfurt: G. L. Dauter; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garmondă pe o colonă 6 cr.
și 90 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarită și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
seră 10 cr. v. a. sau 90 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL III.

„Gazeta” este în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un esemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 218.

Brașov, Vineri 29 Septembrie (11 Octombrie)

1889.

Nou abonament

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.”

Cu 1 Octombrie 1889 stil vechiu

se deschide nou abonament la care in-
vităm pe toți amicii și prietenii noștri.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl.
pe șase luni 6 fl., pe un an 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei
luni 10 franci, pe șase luni 20 franci, pe un
an 40 franci.

**Abonamente la numerele cu data de
Duminecă:**

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 2 fl. pe
șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe un an 8
franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și
mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou,
să binevoască a scrie adresa lămurită și
a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Brașov, 28 Septembrie v.

Pe lângă dările de seamă ale
corifeilor partidelor ungurești
din dietă, se publică acum și o
dare de seamă a unui deputat
sas din Ardeal, și precum vedem,
biroul de presă din Pesta s'a
silit a-i da și acestei dări de
seamă o publicitate cât mai es-
tinsă.

Scim, că în dieta ungară din
partea naționalităților nemaghiare
mai figurează numai câțiva de-
putați sași ardeleni. Românii, Slo-
vacii și Sârbii nu mai au acolo
nici un reprezentant național.

În nise împrejurări atât de
anormale era, credem, justă
așteptarea, ca reprezentării națio-
nale sași, fiind singuri în dietă
din partea naționalităților, să ac-

centueze la toate ocaziunile princi-
piul egalei îndreptățiri naționale,
tărâm pe care se pot desfășura
și postulatele lor naționale.

Ca să fim bine înțeleși adau-
gem, că nimeni n'a așteptat
dela deputații naționali sași să ia
în apărare pe Români ori pe Slo-
vacii ori pe Sârbi. Dér este un
punct, care unesce nisuițele
tuturor popoarelor asupra ne-
maghiare, și asupra acestui punct
am așteptat ca deputații sași
naționali să se pronunțe fără re-
servă în conformitate cu aspira-
țiunile tuturor, căci decă și ei
luptă pentru asigurarea existenței
și a culturii lor naționale, atunci
nu înțelegem cum s'ar pute isola
de celelalte naționalități până în-
tr'atâta, ca să formeze o altă
basă principiară separată în lupta
lor națională.

Se pare însă, că în enunțiu-
nile lor din timpul din urmă
deputații partidei naționale săsesc
se depărtăză tot mai mult de
principiul, care trebuie să unescă
pe toate popoarele asupra din acest
stat, și că ei își desăsură dorin-
țele și gravaminele lor într'un
mod neînțeles pentru celelalte
naționalități nemaghiare.

Acastă impresiune ni-o face și
darea de seamă a deputatului Cis-
nădiei baron Salmen, ce o cetim
în organul partidei naționale
săsesc din Sibiu.

Br. Salmen este urmașul lui
Steinacker, care tocmai pentru ac-
centuarea principiului comun de
luptă al naționalităților, a fost
insulțat și adus în situațiune
tristă de a trece prin furcile cau-
dine ale terorismului unguresc.
Br. Salmen face parte din partida
națională săsescă. Era dér în-

dreptățită așteptarea, că densul
va apărea cu sinceritate princi-
piul libertății naționale față cu
despotismul de rassa maghiar.

Dér ce vedem din darea de
seamă a baronului Salmen?

— Vedem că se închină în-
aintea celor dela putere, punându
postulatele națiunii săsesc nu pe
tărâmul dreptului, ci al grației,
ce-o așteptă dela „rassa condu-
cătoare maghiară.” Il vedem
luându în apărare simțimintele
patriotice ale Sasilor prin aceea,
că asigură necurmat, că ei se si-
lescă a învăța limba maghiară și
că au trebuință de ea. Il vedem,
în fine, declarându, că curentul
de maghiarizare, deși nu e în-
țeles pe drept, este totuși „o
urmă naturală” a caracterului ras-
sei domnitoare.

Vedându toate acestea, nu ne
mai putem mira, că biroul de
presă unguresc telegrafază către
„Neue freie Presse” din Viena, că
după opiniunea baronului Salmen,
„când e vorba de împlinirea da-
toriei cetățenesc din partea Sa-
șilor, nu mai e nevoie de-a se ține
seamă de limba maternă.”

Bine că d-l Salmen declară
de naturale și nisuițele Sasilor
de a-și conserva limba; dér etă ce
consecințe tragă „conducătorii
ideei de stat” din vorbirea d-lui
Salmen: că limba maternă e o
ceștiune secundară.

Noi nu scim, ca partida na-
țională săsescă să fi luptat până
acum spre a crea limba germane
o asemenea poziție tristă. De aceea
suntem curioși a vedea cum vor
interpreta foile naționale săsesc
enunțiuinea cea mai nouă a ur-
mașului deputatului Steinacker.

DIN AFARĂ.

În contra politicii lui Crispi.

Nu numai jurnalele radicale și iri-
dentiste condamnă politica din afară a
primului ministru italian, dér și cele
moderate, după cum dovedesce un ar-
ticol ce a apărut în „Perseveranza”
din Milan, organ al fracțiunii celei
mai conservatoare din partidul mo-
derat.

Acest articol e atribuit d-lui
Visconti-Venesca, fost ministru al afa-
cerilor străine, care împărtășesce vede-
rile lui Cavour.

Critica ce o face politicii lui Crispi
lovesce cu atât mai tare, cu cât vine
dela un om ca Visconti și e înse-
rată în organul devotat dinastiei de
Savoia și care înainte de toate doresce
a vedea o Italiă puternică și res-
pectată.

Autorul acestui articol nu con-
testă, că Italia trebuie să se sfoțeze să
trăiască în bune relații cu Austria și
Germania, dér găsesce că Crispi a fă-
cut o mare greșală încheiându o ali-
anță formală cu cele două puteri,
alianță care va putea atrage pe Italia
într'un război contra Franței și
Rusiei.

Politica cea mai înțeleptă ar fi fost
d'a păstra o atitudine neutră; acăsta ar
fi permis Italiei d'a putea juca rolul
de arbitru.

După cum se vede, Crispi nu trebuie
de loc să comenteze pe sprijinul ele-
mentului moderat, ceea ce ar fi mic-
șorat sorții săi de izbândă în cazul
când ar fi fost silit să disolve parla-
mentul.

Bismarck despre situația generală.

O telegramă trimisă din Berlin
jurnalului „Débats” spune, că Principele
de Bismarck primind pe președintele
congresului industriei forestiere din Ham-
burg, în cursul audienței cancelarului
a discus președintelui: „Situația exterioară

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Avisul pețitorilor!...

după L. de Tinsseau.

Forțe desu are cineva ocaziune să
cetască pe pagina a patra a unor diare
câte un anunț hieroglic cam de
felul acestuia, pe care-l reproduc
aici, împreună cu întreaga lui istorie.

Cetii: „Domniș. de prov. frum., dist.
„300,000 fr. măr. domn. 35 a. milit.,
„magist., loc. Paris t. agent. Răsp. p.
„rest. Madeleine T. T. 333.”

Mă cugetam, cât va fi adevărat
din acest avis!...

Elena R., partia anunțată aici, era în
faptă domnișoară și este încă și astăzi,
spre nefericirea ei! Din provinciă încă
este, deoarece tatăl ei fusese cine mai
scie ce funcționar civil într'un cătun
uitat S.-O. în Fr.

Dér să fiă vorba între noi: 1-o ea
nu e frumoasă; 2-o îi lipsește cu totul
distingțiunea; 3-o cele 300,000 frs., am-
intite mai sus, sunt cu deosebire spe-
ranțe basate pe moștenirea unei rudenii,
ce e drept fără de copii, dér abia în
etate de 40 de ani și sănătos ca pétra.
În ce privește intervențiunea agentului, încă
este o înșelătoare odiosă.

D-l T. T. 333, în realitate Teodor
Tardivel, se ocupă cu mijlocirea căsă-

toriilor, nici mai mult nici mai puțin
decât D-na C. S. de discretă memoriă.

Dér acest agent a simțit, că unii
clienți au o ură grozavă și fugă cât
pot de astfel de agenți ca densul.
Totu din această cauză există omen, cari
nici morți nu s'ar pune într'o trăsura
cu număr roșu și, pentru a satisface va-
nătății lor, își iau refugiu la alte mij-
lăce forte costisitoare, numai lumea să
nu vedă, că D. S. umblă într'o trăsura
cu număr roșu, lipsesce agenția! Tardivel
n'are local de întvedere și face
totul numai prin corespondință.

Intr'o dimineață de Augustu tatăl
R. dișe către soția sa:

— Nevastă, am să îți rezumez o e-
pistolă lungă, ce am primit acum dela
Tardivel. E tare îndemnativ omul
nostru! Etă cum stă lucrul: Peste 8
dile se încep manevrele și S.-O. a fost
designată să încartireze o companie de
infanterie. Căpitanul Lecomte este co-
mandantul. Acest căpitan voesce să
se însore în provinciă. Veți așa déră
situațiunea?

— De sigur! Dér tu mi spuseși,
că acest oficer voesce să locuiască în
provinciă și noi voim să mărităm pe
Elena în Paris, ca să avem unde să
ne retragem și noi? Aci se nasce orecare
greutate.

— Tu veți totdeauna greutăți. Mai
ântai să-i căsătorim. După aceea voi
face cu ajutorul deputatului nostru, ca
ginerile să fiă transferat la fortul
Vincennes. Noi ne vom muta aproape
de Bastille și totul va merge bine. De-
astădată grija dintău să-ți fiă ca să dai
casei o altă și mai frumoasă înfățișare.
Măne va trebui să mergi cu Elena la
Châteaudun să-i comand o roche nouă.
Totdeodată voi îngriji să vină să acor-
deze pianul. Va trebui să tocmești și
o a doua servitoare, ca bucătăresă, să nu
fiă silită a aduce înșai bucatele pe mesă.

— Pentru Dumnezeu! oftă D-na R.,
ce de cheltuieli!

— Eu încă dicu totu așa ceva. Dér
vorba este, voiesc să nu voiesc să
mărit pe Elena? Ca măne e de 27 de
ani. De opt ani totu îmbiăm cu ea
pe toți făcăii tineri și mai copti de prin-
prejur, fără să mai spun de veduvi.
Acum ni-se da ocaziune, să ne tolosim
de ea. Iute, draga mea, mișcă-te. Eu
mă duc să mă înțeleg cu primarul
ca să ne aducă în cvartir pe căpitanul.

În prima Septembrie desu de dimi-
năță până la prându tunurile și puscile
bubuiră împrejurul S.-O.-ei prin văile
cele întinse. Cătră patru ore p. m. apro-
pierea companiei comandate în S.-O. se
signala prin tobe și trâmbițe. Casa lui

R. din pod până în pivniță era sub
arme. Odaia căpitanului era împodobită,
îngrijită, confortabilă, ca la un episcop
când face o călătorie pentru confirma-
țiune. În grajd era pentru cai un cul-
cuș de paie de un metru. Și ferestruia
de sirmă, care era la bucătăria, nu im-
pedeca, ca mirosurile pline de promi-
siuni să nu le facă poftă de mâncare la
toți trecătorii. Indată căpitanul apără
la grilajul de scânduri, care încunjura
acest paradis pământesc în miniatură.
Punerea în scenă fusese regulată mai
dinainte. R. sub acății tăeți în corună
cetia „Revue des Deux-Mondes.” Soția
sa, nu departe de el, culegea strugurii
dați în copt și după perdelele de mou-
sseline albe dela ferestra salonului Elena,
prevenită prin un signal statorit de
mai înainte, scoate cu energia desperării
această frasă.

Așu vré aici ca să trăsesc!

Îubind, să mor, ori să trăsesc!

La sgomotul copitelor calului, R.
lăsă Revista die mână și nevastă-sa pă-
răsi strugurii.

Căpitanul era deja înaintea lor
cu mâna la chipiu:

— Dămnă, încep el salutându,
permițeți-mi să mă presint eu însumi.
Numele meu....

— Oh! deja am norocirea a vă cu-

e atât de pacinică, încât puteai să vezi puneți pe lucru fără cea mai mică temă. N'a fost totdeauna astfel și epoca nu e prea departată, când Engliera esita încă asupra cestiunii de a sci, decât ea ar juca rolul unui taur furios și al unui bou gras în timpul digestiunii. Ați ea s'a hotărât și pot să vă garantez că sigură menținerea păcii".

Măsuri militare rusești.

Batalioanele rezervei Caucasului și drujinele (astfel se numesc batalioanele locale) vor fi transformate în două batalioane de fortăreață, în șese regimente de rezervă cu două batalioane, în patru batalioane de rezervă cu șase companii, în două batalioane de rezervă cu cinci companii și în șase batalioane de rezervă cu patru companii. Unu oficer superior de statut-major va fi atașat comandamentului celor cinci brigade de vânători.

Planurile principelui Bulgariei.

Din Sofia se scrie către „Pester Correspondenz“, că principele Ferdinand se pregătește pentru un pas decisiv. Căletoarea ce a întreprins-o de curând, prin Bulgaria a avut ca scop un fel de plebiscit, a vrut să se convingă personal și cât se poate nepreocupat despre aceea, decât ar afla pretutindenea în țară, la soldați și la populație, devotamentul gata de jertfă, când ar sosi ora celei mai grele încercări. Principele e deplin mulțumit cu rezultatele cercetărilor sale, și-a câștigat convingerea, că în ora decisivă întreaga Bulgaria va fi cu el, și Zankov cu ceilalți servitori ai Rusiei n'ar pute să dispună nici măcar de un unic sat în contra principelui și pentru scopurile lor ascunse. Basat pe aceste observări personale, principele va cere energic dela Pörtă să-l recunoască ca principe al Bulgariei și guvernator al Rumeliei orientale, dându-i a înțelege, că el n'ar pute să împedecă mai departe pe poporul său d'a se scoate însuși din starea nesuferită de provisorat și d'a proclama țera regatului independent. Bulgaria își implinescă datorințele sale către suveran, în schimb să recunoască acesta cel puțin pe principele ei.

SCRIRILE DILEI.

Grupul Rothschild în Ungaria. Pentru a se pune bețe în roțile plănuitelor întemeierii a unei noi bănci industriale în Pesta pentru promovarea industriei ungare, grupul Rothschild a decis, să înfiin-

țeze, pe lângă despărțământul băncii ung. de credit, unu despărțământ deosebit industrial cu unu director industrial, pentru ca astfel să se asigure lui Rothschild și în această direcțiune monopolul banilor. În același timp banca ung. de credit ar intenționa să desfășure mai vii afaceri de cereale și spre acestu scop să înființeze filiale în Berlin și în München. Rău i-a încheștat jidovii în ghiarele lor pe șoviniști.

Nevalabilitatea absolutoriilor. Până acum avu valoare egală absolutoriile dela școlile înalte tehnice cu diploma de inginer. Acum însă ministeriul ung. de interne s'a exprimat într'unu casu concret, că absolutoriul nu pôte fi privit ca o diplomă, și anulă alegerea unui inginer orășenesc, pentru că respectivul a prezentat numai absolutoriu, care arăta că a absolvat studiile la Politehnicul din Viena.

Teatru german în Ungaria. În Tata a zidit contele Nicolau Eszterhazy unu teatru, care costă 100.000 fl. și în care acum reprezentațiunea o societate de actori germani. Din cauza acesta mare larmă și „patriotică“ consternațiune în foile maghiare. Vor rămâne însă cu consternarea.

Grindină. În 3 Octomvre o ploaie violentă cu grindină a stricat v'ro 10—15 jugere vie din prejurul comunei Amnaș. În aceeași zi s'a descărcat o furtună cu grindină și asupra comunei Basna, nimicind o parte însemnată de vii. Bieții țărani și-au pierdut orice speranță. după ce secerișul câmpului a fost foarte slab, de a și pute ușura nevoile.

Paguba pricinuită de focul din Avrigu sa socotesce la 15.157 fl.

Furt. Servitorul orașului Thoma Hubbes, care locuiește în Brașovul vechiu la No. 164, și fură alaltaieri dimineața servitorea sa Iczsa Rebi din Almașul Homorodului suma de 300 fl. Servitorea, care după săvârșirea furtului a fugit, este urmărită.

Curcubeu pe lună. Unu fenomen natural din cele mai caracteristice s'a întâmplat în 2 Octomvre n. sera la 7½ ore în regiunea nordostică a comunei Amnaș. Pe când apăr în sud luna pe cerul în parte înorat și peste comună ploua încetișor, în regiunea nordostică

cam în intervalu de 5 minute, câtu timp lumină luna, se vedu unu curcubeu în color mai slăbuțe.

Germanii Boemiei.

Continuarea abstenței! Acesta este hotărârea ce au luat noui aleșii reprezentanți ai poporului german din Boemia în adunarea lor din 6 Octomvre. „Germanii Boemiei — scrie „N. fr. Presse“ — n'au fost dispuși, de a juca rolul Rutenilor în dieta galițiană, și de aceea au întors spatele dietei boeme, cu declararea categorică, că numai atunci vor intra în această dietă, decât li-se vor da garanții, că le vor lua în considerare gravaminele și li se vor împlini postulatele lor. Garanțiile nu li s'au dat, acțiunea de împăcare a rămas fără rezultat și de aceea deputaților germani nu le-a rămas alta, decât a continua abstența cu pericolul chiar ca mandatele lor să fi anulate“.

În ce privește acțiunea de împăcare, până acum s'a dîș, că ea este traba celor două naționalități și că guvernul nu se va amesteca până ce nu va fi încheiată împăcarea. Acum pentru prima oară s'a vorbit de-o conferință conchemată de guvern și cu intervențiunea ministrului-președinte. Situațiunea însă s'a schimbat prin numirea guvernatorului Thun și prin aceea, că s'a pus la ordinea zilei discuțiunea asupra cestiunii dreptului public boem și a încoronării boeme. Germanii susțin acum, că guvernul printr'asta a paralizat însuși acțiunea de împăcare, și că prin numirea contelui Thun a dovedit, că nu voiesc împăcarea.

Cu toate acestea, dice „N. fr. Presse.“ Germanii Boemiei n'au refuzat propunerea de împăcare, ei au cerut însă ca să se clasifice situația și ca să fi liniștit Germanii, că nu se vor face esperimente de drept public. Decă unu deputat ceh a dîș, că încoronarea nu este decât unu simplu act bisericesc, a răspuns deputatul germanu Plener, că „o încoronare nu este o procesiune de Joia verde“. Încoronarea nu se pôte cugeta fără diplomă inaugurală și fără jurământ de încoronare, care în sine, fără considerația la caprinsul său, este eschist prin constituția, care nu cunoște de câtu votul se constituia.

Contele Taaffe însă n'a dat Germanilor deslușirea dorită. D-lu de Plener dîșe, că guvernele lui Potocki și Hohenzwart au procedat altfel, când s'au ni-

suit a împăca pe Cehi. Ei au tractat în persoană cu ei.

Astfel s'a terminat și ultima episodă de împăcare și în anul al II-lea, de când s'a proclamat politica de împăcare întreba dice, „N. fr. Pr. este: Cine va împăca pe Germani?“

Concertul Irena de Vladaia.

Ați suntem în pozițiune de a publica, precum am promis, interesanta programă a concertului, ce-lu va da distinsa cântăreță, d-na Irena de Vladaia, Lunea viitoare în 2 (14) Octomvre a. c. în sala hotelului Nr. 1. cu concursul d-lor Max Krause, Franz Kling, Albert Bergelt și Leopold Frank. Ea este de următorul cuprins:

1. Verdi: Cavatina din Traviata. D-na Irena de Vladaia.
2. Svendsen J.: Romanță pentru violină. D-lu Max Krause.
3. Rubinstein A.: „Le rêve du Prisonnier. (Visul prizonierului). D-na Irena de Vladaia.
4. Popper D.: a) Arlequin, b) Gavotte, pentru Violoncello. D-lu Albert Bergelt.
5. Thomas A.: Polonesă din „Mignon“. D-na Irena de Vladaia.
6. Denza: „Si tu m'aimais“, romanță. D-na Irena de Vladaia.
7. Kiel Fried: Adagio și Scherzo din primul Quartett pentru piano, violină, violă și violoncello. Domni Frank, Krause, Kling și Bergelt.
8. Gounod: Valsu din „Romeo și Julietta“, D-na Irena de Vladaia.

Precum se pôte vedea din programa de mai sus piesele sunt foarte bine alese de d-na de Vladaia și sunt cunoscute ca foarte publicului iubitor de musică al orașului nostru o adevărată srbătoare musicală.

Începutul precisu la 8 ore sera. Bilete se vîndu în librăria d-lui H. Zeidner și sera la cassă. Prețul locurilor: Cercle 1 fl. 50 cr. Stal 1 fl. Intrare parterre 50. Stal-Galerii 70 cr. Intrarea în galerii 40 cr.

Mulțămită publică.

În 29 Septemvre st. n. a. c. s'a sfințit biserica greco-catolică din Bogaciu de către comisarii Ilustrității Sale d-lui Episcopu, adecă de către Magnificul Domn Demetriu Coroian și Clarisimul Domn Dr. Ioan Popu profes-

noșce după nume, D-le Lecomte. Noi tocmăi vă așteptam.

Oficerul se înclină cu unu suris și strînse mâna D-nei R. După acesta ea îl conduse în salon spre marea confusiune a Elenei, care își intreruse brusc cântarea, înroșindu-se cu totul, ca și cum ar fi fost de o sută de miluri departe de gândul, că unu căpitan va intra ați în cătunul lor.

Oficerul, ca om discret, voi să mănânce la hotel; dér îi deteră să înțelegă, că acesta ar fi o injuriă, care nu s'ar pute erta niciodată.

— Veți fi oșpele nostru la masa noastră modestă, îi dîșe D-na R. Pentru D-vostă dora nu vom pune la focu unu bou mai mult!

Inzadar v'ășu mai spune, că prândul a fost unu banchet. La dessert aceste patru persoane părea că se cunoșeau de dece ani, și căpitanul triumfa pe totă linia. În faptă rară ai fi putut întelni unu om mai plăcut.

Avea totu ce-i trebuie. Bărbat forte frumos, bine cultivat, instruit, inteligent; unu martor desinteresat i-ar fi putut imputa unu singur lucru: că adecă era mai ridicat decât mediul în care se afla. Dér „mediul“ nu judeca nicicum astfel, ceea ce e lesne de înțeles.

La dece ore își ceru permisiunea să se depărteze.

— Oh, mă rog, D-le Lecomte, dîșe D-na R., după o și atât de obositor! Speru, că veți dormi bine sub modestul nostru coperiș.

Când părinții se află numai singuri în odaia de dormit, începură a și espune impresiunile lor.

— Ar fi ca unu vis! declară Dómna. Are o înfățișare atât de blândă și maniere atât de fine! N'ai crede cât e lumea, că pörtă sabiă. Și sunt sigură, că posede și ceva avere. A dat doi franci pășitorului, care i-a arătat drumul la noi.

— Ei, draga mea, nici nu e lucru de mirare. Se pôte cunoște dintr'o sută unu oficer eșit din șola Polytechnică. Ei sunt serioși, așezați, liniștiți. Ai observat, că a avut tactul, de a nu face nici cea mai mică alusiune la proiectele sale de căsătorie?

D-lui R. i-s'ar fi putut răspunde, că acesta și avea cauza sa binecuvântată, meserii vorbiseră fără încetare.

Dimineața la 4 ore, când oficerul eși din odaia ca să plece la manevră, d-lu R. îl aștepta să-l invite la dejun. — Sera fu o nouă edițiune a nebuniilor lui Balthazar. Lecomte rugă cu politeță pe Elena cea frumoasă să cânte ceva la pian. Ea cântă:

Sbora acum ghemu de lană...

La rândul său tinerul fu invitat să cânte ceva. Elu ascultă fără să-i dîșe

de două ori. Avea o voce superbă. După aceea cântă la pian cu unu adevărat talentu o romanță fără cuvinte de Mendelssohn. Tatăl și mama Elenei rămaseră încantați. Elena părea că simte că-i cresc aripile, atât era de fericită. După două zile, R. aduse pe tapet cu o dibăci rară cestiunea căsătoriei oficerilor și se făcu că o combate. Lecomte avu unu suris semnificativ și se cam indignă puțin de teoriile stăpânului casei. Elu adause, că în timpul resbelului oficerii însurați și-au făcut mai bine datoria decât ceilalți, după cum se spune.

În noptea următoare nici unul din familia nu putu închide ochii. Elena mai puțin decât ceilalți, ceea ce pôte și închipui.

— Cu atât mai bine, decât „se va face odată“, dîșe d-na R. către bărbatul său, deorece după socotela mea, aceste opt zile ne vor costa cel puțin 400 franci.

Bărbat-său îi răspunde sentențios: „Pancovul nu se face fără să spargi ou“.

Elu scrisese lui Tardivel în secret, dîșându-i: „D-lu Lecomte este forte plăcut. E tocmă omul, care ne trebuie nou. Nu cumva trebuie să punem lucrul la cale deadreptul?“

Tardivel răspunde: „Faceți-vă că nu sciți nimic. Când se va întorce, mă voi duce la el. Iau eu totul asupra mea“.

*

Intr'aceea sosise ultima și de manevră.

În sera aceea bucătăreasa lui R. își dase o silință forte mare, care după totă aparență avea să fi încoronată de succes. Dér, vai! la ora ordinară calul căpitanului fu adus de frâu la grajd de către ordonanță. Elena, care pândia după perdele reintorcerea fidanțatului său (așa îl numiau în casă), alergă în grădină ca o desperată scotându unu țipet de înfiore.

— Dumneșule! Dora va fi rănită?
— Nu, domnișoră, răspunde ordonanțul suridându cu o față curioasă. Sănătatea d-lui căpitan este în status quo. Numai trebuie să spunu tatălui d-tale să nu-l aștepte la prând.

— Nu vine ați să mănânce la noi?
— Nu, domnișoră, va prândi la „Calul alb“ și mi-se pare că acolo va și dormi. Mi-a poruncit să-i duc acolo rufele îndată ce-i voi fi așezat și desșeuat pe Cocotte.

Elena, palidă ca mörtea, merse să spună mamei sale.

— Ceriule! strigă acesta. Ce nenorocire! Unu homard*) cu opt franci, doi curcani cu 25 franci! Dér ce s'a întâmplat? Să întrebăm pe ordonanțul.

— Ba să ne vedem de trebă, răspunde d-lu R. Mulțămită obiceiului disciplinei și școlei de poliție, acești servi-

*) Unu soiu mare de raci de mare.

sorți de teologie, cu asistența a 2 proto-popi și a mai multor preoți, cu o solemnitate rară, cu care ocaziune M. on. D-n. Georgiu Popa, profesor emerit de teologie, a binevoit a dăruia pe seama bisericii un rând de vestimente bisericesti frumoase.

De aceea poporul greco-catolic din Bogaciu își ține de plăcută datorință ași exprima pe calea publicității sincerele sale mulțăminte atât mărimosului donator, care și cu această ocaziune și-a scintit dovedit devotamentul său față de biserică, cât și Magnificului domn canonic, care cu toate că era un drum din cele mai rele din cauza multor ploii — și că numără la 75 ani — totuși nu a cruțat ostenețea și nu a întrelăsat nimic, ce numai a putut contribui la reușita solemnității, așa încât poporul adunat și din satele vecine încă mult timp îl vor ține în aducere aminte. Asemenea se cuvine mulțăminti și Clarișimului Domn Dr. Ioan Popu, care deplin versat fiind în ceremoniile bisericești, a știut să conducă tot actul sfințirii cu o așa esactitate, încât toți au fost încântați și pre deplin satisfăcuți. Nu puțin a contribuit pentru reușirea cât mai splendidă a actului sfințirii M. on. D-n. Ioan Farcașu protopop și fiica D-sale, asemenea și Sp. d-n. Ioan Godolanu notar cercualu, cărora pentru serviciul prestat cu acea ocaziune asemenea le exprimăm sincerele noastre mulțăminte.

În numele poporului greco-catolic din Bogaciu:

Axentiu Mureșianu.
preot.

Mulțăminti publică,

mărimosilor contribuitori pentru edificarea bisericii române din Deșiu.

Prea On. D. Nic. F. Negruțiu, proprietar și redactor în Gherla 100 fl.; Dr. Emiliu F. Negruțiu, medic în Gherla 10 fl.; d. Dr. Teodor Mihali, avocat în Deșiu 35 fl.; Ioan Sichișianu, zidar 10 fl.; Simion Cămpănu, sculptor 3 fl.; Vasiliu Sesarmonu, sculptor 5 fl.; Alesandru Tohati, cancelist 2 fl.; Gabrielu Cupșa, protocolist 5 fl.; toți din Deșiu.

Gavrilu Ciobotaru, preot gr. cat. ne-a trimis următoarea colectă: dela D-sa 1 fl.; Casa bisericăscă din Csik-Gyimes 50 cr.; Gr. D. Gheorghiu și Ecaterina, funcționar la gara Galați (România) 1 fl.; Andrei Rusu 20 cr.; George Suciu, gendarm 50 cr.; Moisa Olariu, gendarm 50 cr.; Iosif Bederu, sergent 20 cr.; Daniel Szep, gendarm 10 cr.; Nagy Tamas, gendarm 10 cr.; Ioan Marcu, docente 50 cr.; Georgiu Sianta 10 cr.; toți din Csik-Gyimes. Suma 4.70. Suma totală intrată 178.70.

Colecta ultimă a fost însoțită de următoarea scrisoare, adresată d-lui Dr. Teodor Mihali, președintele comitetului de încasare: „*Domnule avocat!* primita listă, de a colecta oferte recerute la edificarea bisericii române din orașul

Deșiu, de una dată cu mica sumă de 4 fl. 70 cr. v. a. ce s'au putut coaduna în această parohia miseră de lângă granița României din Săcuime, reînăpăind-vi-o, rog pe Atotputernicul Dumnezeu de a vă ajuta la realizarea mărețului scopu, spre mărirea lui. Cu convenita stimă rămân: Cic-ghimesiu 18 Septemvre 1880 Gavrilu Ciobotaru, m. pr. parohu gr. cat. localu.“ În momentele ultime a mai sosit sub adresa d-lui protopop dela Rev. D. Alexiu Berindea, protop. în Sein 10 fl.

Primescă d-er toți supraserișii Pr. st. dd. din partea subserisei reprezentanțe bisericesti mulțăminti cuvințioasă pentru mărimosesele oferte, și deo Dumnezeu, ca de unde au deșertat să li se suplinescă îndecit.

Er acei Onor. Domn, cărora li-s'au trimes liste de subscriere sunt încă rugați a ni-le retrimete cu ofertele colectate cât de curând.

Din concrederea reprezentanței bisericesti gr. cat. rom.

Deșiu, în 8 Oct. 1889.
Petru Mureșianu Sireganulu,
cassaru.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciul biurolui de coresp. din Pesta.)

Essek, 10 Octomvre. Administrația pădurilor domeniului episcopesc de Djakovar a fost pusă sub secestru de comitetul administrativ al comitatului Veröcze în urma devastațiunilor pădurilor de cătră Episcopulu Strossmayer.

Berlinu, 10 Octomvre. Cancelarul imperiului a sosit aci. Tarul sosese Vineri înainte de amez. Diarele sunt cu prevedere în judecarea însemnătății politice a întrevederii. Marele principe Vladimir nu vine. — Invoiala între Rusia și între Vaticanu s'a subscris și probabil că se voru numi cinci episcopi de cătră Propagandă.

Sofia, 10 Octomvre. Prințul Ferdinandu a plecatu la Ebenthal. Cu conducerea țerii a însărcinat într-o proclamațiune pe Stambulov.

București, 10 Octomvre. La alegerile comunale și județene a învinsu opozițiunea în Călărășu și Buzeu, ér partida guvernului în Ploesci!

DIVERSE.

Ordinea taxelor pentru executare în evulu mediu. O privire în grozavele proceduri ale tribunalului din evulu mediu ne arată următoarea consignațiune despre taxele, car le avu călăii din Darmstadt-

Bessingen pentru diferitele executări: A turna uleiu ferbinte asupra unui făc-tor de rele, taxa de 24 fl. A îmbucătăți în patru pe un om viu, 15 fl. și 30 cr. Pentru tăierea unui capu cu sabia, 10 fl. Punerea trupului pe rötă 5 fl. Totu asemenea a-lu pune dela captu în țepă 5 fl. Pentru spendurarea unui om seu a unui deliquent 10 fl. A îngropa corpulu 1 fl. A trage în țepă pe un om de viu 12 fl. A arde o vrăjitoare de via 14 fl. A servi la o tortură 2 fl. 30. A trage pe un deliventu la tortură 5 fl. Pentru aplicarea cisme spaniole 2 fl. 30 cr. A pune unei persoane fiarele la gätu 1 fl. 30 cr. A bate pe cineva cu vergi 3 fl. 30 cr. A imprima cu ferulu ars semnulu furciloru pe spinarea, pe fruntea ori pe obrazulu deliquenților 5 fl. A tăia nasulu și urechile unei persoane 5 fl. A esila pe cineva 1 fl. 30 cr. Pe lângă acestea călăulu avea toat întreținerea gratuitu.

Prevedetoru. Noulu primaru al unui orașulu hotărăse în una din primele zile ale funcțiunei sale, să facă o paradă cu pompierii voluntari de acolo. Pentru ca petrecerea să decurgă în ordine și neconturbată, publică elu următorulu anunț: Decă s'ar întâmpla să plouă Marti înainte de prânđu, parada se va face după prânđu. Decă va ploua după prânđu, se va ține parada înainte de prânđu.

Unu mire confus. Se anunță din Beuthen, în Silesia superioară: Montanistulu de acolo Völkel se sătura de viața de holteiu și se hotari așadere să ducă la altar pe fata aceea, pe care și-o alesese deja de multu inima sa. În ziua următoare mirăsa gătită s'ar sărbătorese aștepta s'vencindu-i inima pe viitorulu ei soțu, oșpeții se adunară, însă mirele nu mai sosia. Ore ce putea fi cauza la acesta? Montanistulu Völkel se adencise în „gândurile“ lucrăriloru sale de tôte zilele și se coborise în mina de cărbuni. Câțiva oșpeți de nuntă cantară pe sub pământu pe uituculu mire, îi aduseră aminte de mirăsa, ilu duseră desupra în lume, și după ce s'a gătit de cunună, se încep în fine ceremoniile.

Doi tovarăși. Din Parisu se anunță: Acum câteva săptămăni vëndură părechea Vetilart pe fiica lor de șese ani unei bande de baletisti, cu prețulu de 100 franci. Unu cățelușu uritu, care fusese în casă soțulu de jocu alu copilei, se duse după copilă. Trupa, în călătoria sa încoce și încolo, ajunse până la Strassburgu. Atunc îi sosi lui Vetilart o depese, că fiica sa a dispărutu și că chiar cățelușulu nu este nicăiera. În 28 Septemvre

sosiră ambii într-o stare demnă de compătimitu în casa lui Vetilart, copilulu așa de slabu și prăpăditu, că cădă jos de oboselă, ér cănele numai cu oșele și pielea pe elu. Vecinii denunțară casulu acesta tribunalului, și părechea Vetilart fu îndată arestată. Fără indoială cănele i-a servitu fetei de călăuză. Medicii au speranță, că pe lângă o îngrijire cum se cuvine fata va fi mântuită.

Orcan. În 6 Octomvre întręga provincia Cagliari fu bântuită de unu orcanu puternicu, care făcu mari pagube; în orașulu Cagliari au fostu dărimate peste 200 de case, și s'au scos pănă acum de sub dărămături dece cadavre; esistă temerea, că s'ar afla mai multe victime. În Quartcoiu s'au dărămatu trei-deci de case și s'au găsitu cinci cadavre. Autoritățile au luat măsuri de mântuire.

Cursulu pieței Brașov

din 10 Octomvre st. n. 1889.

Bancnote romănesci	Cump.	9.42	Vënd.	9.47
Argintu romănescu	-	9.37	-	9.49
Napoleon-d'ori	-	9.45	-	9.47
Lire turcesc	-	10.72	-	10.75
Imperial	-	9.72	-	9.75
Galbini	-	5.57	-	5.60
Seris. fonc. „Albina“ 6%	-	101.—	-	102.—
„ „ „ 5%	-	98.50	-	99.—
Ruble rusesc	-	1.22	-	1.23
Mărci germane	-	53.20	-	53.50
Discontulu 10—12% pe anu.				

Cursulu la bursa de Viena

din 9 Octomvre st. n. 1889.

Renta de aur 4%	-	109.40
Renta de hărtia 5%	-	95.75
Imprumutul căiloru ferate ungare	-	114.70
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	-	99.90
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	-	—
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	-	113.—
Bonuri rurale ungare	-	97.—90
Bonuri croato-slavone	-	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinu ungurescu	-	99.50
Imprumutul cu premiulu ungurescu	-	138.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	-	127.50
Renta de hărtia austriacă	-	83.95
Renta de argintu austriacă	-	84.90
Renta de aur austriacă	-	110.70
Losuri din 1860	-	138.—
Acțiunile băncei austro-ungare	-	922.—
Acțiunile băncei de creditu ungar.	-	316.50
Acțiunile băncei de creditu austr.	-	305.70
Galbeni împărătesc	-	5.66
Napoleon-d'ori	-	9.47
Mărci 100 imp. germane	-	53.82/2
Londra 10 Livres sterlinge	-	119.40

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

tori militari sunt sufletele afurite ale stăpănilor lor. Dela elu nu vei pute afla nimic, ci din contră poți ve strica mai mult. Măne mă voiu informa eu insumi.

Prânđulu celru trei fu lugubru.

În ziua următoare desu de dimineța, R. întrebă pe hotelierulu dela „Calulu alb“, care nu mai seia unde-i stă capulu, avëndu la elu ca oșpeți vr'o 12 oficeri de tôte gradele:

— Nu mi-ați pute spune, decă căpitanulu de infanteria, care locuia la mine....

— Poftiți la Nr. 8, d-le R., căpitanulu e încă în odaia sa, deorece manevrele s'au terminat de eri. Scusați-mă, că nu vă potu conduce insumi. Mă grăbescu, nu sciu unde-mi stă capulu.

R. urcă scările de lemn, întră în coridoru, în care se deșchideau uși albe, una ca alta, cu cifre mari de colóre negră. Trebnia să bată la Nr. 8, d-er deodată sări înapoi ca și cum ar fi zăritu unu tigru în culcușu. Și cu tôte acestea nu era tigru ceea ce vęduse elu. Lângă o păreche de cisme încă cu pintenii la ele, erau aședate o păreche de ghetecăptușite cu mătase rosa, mică ca o găoce de nucă, lustruite, elegante și „impertinente“, ghetecarile care se făcu să dier fără ca să te înșeli: „În curëndu voru intră în ale piciorușele unei femei frumöse“.

Da, d-er de astădată femeea cea frumösă era... aievea. Nenorocita Elenă! Sirmana D-na R.! Canalia de Tardivel! Monstru nerușinat de Lecomte! Ah! da! să mai dier ceva, ęștia sunt oficeri eșiti din școla politehnică!

În acelașu momentu cheia se înverti pe dinăuntru în ușa Nr. 8. Ușa se crepă încetișor, mai întâiu o mână apărü, förte albă, mititică, mâna stăpănei acelorü ghetecă. Apărü apoi brațulu celu rotundü și finu cu o brațară frumösă. După aceea tötă mâna rosă eși, eși mereu afară.... Nu, R. nu mai vęduse nică odată unu brațu ca acesta. După tötă aparința, acestu miserabilu Lecomte era unu miserabilu förte fericitu.

D-er brațulu, mâna și ghetecile se umplură în bună-regulă, ușa se închisese și R. rămase înțepenitu în locu, găsindu-se pe sine destulu de hăbăucü, d-er cu o necesitate mare de a lua unu procesu verbalu în contra cuiva, că i-a furatü ginerile.

Deore-ce însă casulu acesta nu e prevędutu prin nică unu articolu din lege, elu trebu să plece spre casă.

— Ei bine, ce noutate? strigară deodată ambele femei, eșindu'i înainte până în uliță.

— Acestu Lecomte este unu ștren-garu, d-ise elu între dinți. Mergi în odaia ta, Eleno. Trebue să vorbescü cu mamă-ta.

Atunc R. cu ochii încă scinteindu — de mânia, fără indoială — istorisi credinciosei sale soții ceea ce vęduse.

— Oh! făcu buna femea. Se poate închipui unu asemenea scandalu? Frumosu esemplu pentru S-O! Ce vomu spune Elenei? Biata fată! Acestu monstru îi plăcea ei! Ah! Poți se'i mulțămesci lui Tardivel! D-er tocmai imi vine în gându, a venitü epistolă dela elu.

Și într'adeveru pe masă găsi o epistolă. În ea era scris: „Eu nu înțelegü de locu lucrulu acesta. D-vostră dicitü, că aveți pe Lecomte la D-vostră. Elu imi scrie, că și-a ruptu piciorulu și că la manevre l'a înlocuitu unu camaradü alu seu. Vę rogü esplicati'mi, cum stă lucrulu“.

— Curiosu lucru! strigă mama Elenei. Eu i-am d-ise în continuu „d-le Lecomte“ și elu n'a reclamatü. În loculü d-tale, bărbate, eu așu scrie la ministeriulu de răsboiu.

— Așa ceva pretinde multă reflexiune, d-ise R. E unu lucru förte gravu a aduce pe unu oficeru înaintea consiliului de răsboiu pentru o estravaganță tinerescă. De altcum credü că nu va pleca, fără să-și ia rēmasu bunü dela noi, și atunc vomü vedē.

Intr'adeveru după prânđu falsulu Lecomte batü la stoboru. D-er, o! culmea impertinēții! Elu ducea la brațu

pe o damă elegantă din clasa de susu, pe dama cu ghetecile, fără indoială.

— Iustino! strigă D-na R. Nu deșchide! Spune acestorü persoane, printre stoboru, că nu e nimeni acasă.

Intorcëndu-se apoi cătră bărbatu-säu, d-ise:

— Nuți vine să turbezi de indignațiune? Poți sta aci liniștitu în fața acestei insulte? Eu, D-le R., decă așu fi bărbatü, nu s'arü trece astfelu lucrurile!

— D-er, draga mea, eu suntü oficiantü bătränü, suntü de 67 de ani și mănuarea armelorü nu mie-e cunoscută.

În acelașu momentu Iustina intră, aducëndu o cartă de visită cu numele: Le Comte de Prebois, căpitanu de infanteria.

Pe dosulu ei era scrisu cu creionulu: „Regretele mele și mii de scuse, că eri nu v'am pututu ține societate. D-na de Prebois m'a surprinsu cu sosirea sa și n'a voitü să fiä indiscretă, mărindü deranjarea, ce Vę causa deja prezența mea. Ea ar fi avutü cea mai mare plăcere să facă cunoscința cu damele. Cele mai sincere mulțăminte pentru escelenta D-vostră ospitalitate“.

D-na R. ceti și reciti cartă, și apoi d-ise cu unu aerü descurajatu:

— Acum înțelegü pentru ce acestu militarü nu se mira de locu, când îi d-iceamü: Domnule Lecomte. Biata Elena noastră n'a avutü niciodată norocü!!
A. V.

PUBLICAȚIUNE.

Pentru satorirea definitivă a listei viriliștilor pentru reprezentanța orașului Brașov...

Iuonă Lengeru, președintele comisiei pentru conscrierea viriliștilor din orașul Brașov.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria I. Gross...

AVISU.

Dela 1 Octomvrie st. n. cancelaria avocatului IOSIFU PUȘCARIU se află în PIAȚĂ No. 90, ETAGIULU I.

„ALBINA”, Institutul de credit și de economii FILIALA BRAȘOVU primește în comisiune efectuarea de plăți și încasări...

Avisu d-loru abonați! Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal...

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Octomvrie 1889.

Table with multiple columns showing train routes (Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, etc.) and fares for various stations like Viena, Brașov, Sibiu, etc.